

φρενικά ἐπεισόδια μὲ τὴν κρυφὴ διάθεση νὰ πρωτοτυπήσουν. Αὐτὴ ἡ προσπάθεια μειώνει τὴν ψυχολογικὴ ἀξία τοῦ ἔργου σταν οἱ σκηνές καὶ οἱ καταστάσεις ποὺ δημιουργεῖ ὁ συγγραφέας δὲν εἶναι στενά δεμένες μὲ τὴν ούσια.

Τὸ ὑφος καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ κ. Βουρλέκη εἶναι ἀρκετὰ καλά, ἀν καὶ παραγεμίζεται σὲ πολλὰ σημεῖα τὸ βιβλίο μὲ ἐπαναλήψεις.

Στὸν κ. Βουρλέκη συστείνομε μελέτη καὶ προσοχὴ γιὰ νὰ μπορέσει νὰ μᾶς δώσει πιὸ λογοτεχνικὰ ρομάντσα.

Γ. Α.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑ «Στοὺς ἄγνωστους Θεούς» Ἀθήνα. Ἐκδοτ. Οἰκος Δημητράκου Α. Ε.

ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΕΣΤΟΠΟΥΛΟΥ «Τρεῖς Ἰνδιάνικοι Μῦθοι». Δραματοποιημένοι ἀπὸ τὸν Haltley Alexander. Ἀθήνα 1930.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Σ. ΚΑΣΔΑΓΛΗ «Πανδιονίδες». Τραγωδία εἰς μέρη πέντε. Ἐπιμελεία «Γραμμάτων» Ἀλεξανδρεία 1930.

Ν. Λ. ΖΑΧΑΡΙΑ «Στίχοι καὶ πεζά», Ἀθήνα. Τυπογραφεῖο «Εστία» 1930.

AGOSTINO J. SINADINO «Poésies» Ἐκδοτ. Οἰκος «Γράμματα» Ἀλεξανδρεία.

ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ «Ο ἀνθρωπιστής» ρομάντζο.

Ν. Ι ΣΑΡΑΒΑ «Μιὰ στήγη δίκως αἴμα». Μυθιστόρημα. Ἐκδοτ. Ἀριστ. Μαυρίδη. Ἀθήνα, Βούλγαρη 4.

Γ. Σ. ΔΟΥΡΑ «Ο τὼ τραγούδια στὸν Ἰεχωβᾶ». Ἀθήνα 1930.

Μ. ΚΑΛΛΟΝΑΙΟΥ «Ἀγροτικά». Ἀθήνα 1930.

Α. ΑΡΓΗ «Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Εὐρώ της» Μυθιστόρημα. Ἀθήνα 1930. Ἐκδοτης. Γ. Σαμαρόπουλος.

ΣΡΤΑΤΗ ΔΟΥΚΑ «Ἴστορία ἐνδὸς αἰχμαλώτου». Ἐκδοτικὸς Οἰκος Χ. Γανιάρη

ΜΑΝΩΛΗ ΦΩΚΙΑΝΟΥ «Φωνὲς στὸ Ἀπειρο». Ἀθήνα 1930.

ΣΡΤΑΤΗ ΔΟΥΚΑ «Ἐλὶς ἔαντὸν». Ἀθήνα Ἐκδοσις τοῦ συγγραφέα 1930.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«Νέα Εστία». 1ης καὶ 15 Μαρτίου, 1ης Ἀπριλίου.

«Ἐνα ώραϊο ποίημα «Ἀγρύπνια τοῦ κ. Ναπ. Λαπαθιώτη.

Ἐξακολουθεῖ τὸ ἀρθρο τοῦ κ. Ἀντρέου Καραντώνη γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ ὥστῇ Παλαμᾶ «Σκληροὶ καὶ δειλοὶ στίχοι». Ορισμένα ὅ κ. Καραντώνης δὲν ξέρει νὰ διαλέξει τὰ καλὰ ποιήματα. Βρῆκε ν' ἀναφέρει ἀπὸ τραγοῦδι τοῦ Κύκνου πρὸς τὴ Λήδα στίχους ποὺ δὲν εἶναι βέβαια καλοί:

» τὰ μάτια μου κι' ἀς τὰ φωτοβολίσουν

» τῆς σάρκας σου τὰ πύρινα τὰ χιόνια..

Πύρινα χιόνια (!) θὰ θέλαμε νὰ τὰ βλέπαμε, καὶ νὰ τάγγιζαμε. Κι' οὔτε βέβαια ὁ στίχος:

» κι' εἶναι μιὰ διμορφώτερη διμορφάδα»

είναι για ξεχώρισμα. "Ο Παλαμᾶς ἔχει ἀπειρία στίχων. "Αμα ξέρεις νὰ διαλέξεις βρίσκεις τοὺς καλούς. "Επειτα οἱ ἐκφράσεις τοῦ κ. Καραντώνη είναι ἀνεπιτυχεῖς. Λέει κάπου «...ἄλλ' ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν φύσικὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ περιτυλίζει τὸν λίγον τοῦ ποιητῆ».

Νέος δὲ καθὼς είναι συνεπαίρονται εύκολα. Τὸ ποίημα «Ἐμεῖς οἱ ἑργάτες» τὸ χαρακτηρίζει κομμουνιστικό, κι' ἀνάγκασε τὸν Παλαμᾶ νὰ διαμαρτυρηθεῖ καὶ τὸν νέον Ἀλεξανδριώτη Δημᾶκο νὰ βγάλει βιβλίο γιὰ νὰ ἐπιτεθεῖ στὸν Παλαμᾶ πονγινεῖς ἐπίσημος καὶ φοβᾶται λέει μήν τοῦ ἐκτεθεῖ.

Βρίσκομε διήγημα τοῦ "Αγγελου Δόξα «ἄν ἔχης τύχη διάβαινε...»

Στὸ τεῦχος τῆς 1ης Ἀπριλίου δημοσιεύεται ποίημα τοῦ Κωνσταντίνου Δέλτα «Μεταφυσικός».

«Πρωτοπορία». Τὸ τεῦχος τοῦ Μάρτη ἔχει μελέτες καὶ ἀρθρα γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Λατινικοῦ ἀλφαριθμοῦ στὴν γλώσσα μας. Γράφουν οἱ Φῶτος Γιοφύλλης, Μ. Φιλήντας, Δημ. Γληνός, Γιάννης Σιδέρης, Α. Νάσης, Λ. Ρουσσέλ καὶ Μ. Βάλσας. "Ολοι ἔκτος ἀπτὸν κ. Βάλσα κηρύσσονται ὑπὲρ τοῦ λατινικοῦ ἀλφαριθμοῦ. "Ο κ. Βάλσας ἔχει πολλές ἀντιρρήσεις.

"Ο ἀριθμὸς τῆς «Πρωτοπορίας» τοῦ Ἀπριλίου είναι ἀφιερωμένος στὰ ἔκατόρχρονα τῆς Νέας Ἑλλάδας. "Ο κ. Φ. Δραγούμης ἔχει ἀρθρο μὲ τὸν τίτλο «Σκάψιμο γιὰ θεμέλιωμα 1830 - 1930». "Ο κ. Φ. Γ. μιὰ σύντομη ἀνασκόπηση τῆς λογοτεχνίας μας μέσ' στὰ ἔκατὸ χρόνια. "Ο κ. Βάλσας ἔξετάζει τὴν πορεία τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου ἀπὸ τὰ 1830 ὧς σήμερα.

Γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ ζωγραφικὴ ἀπὸ τὸ 1830 ὧς τὸ 1930 γράφει δ. κ. Φῶτος Γιοφύλλης.

Δημοσιεύεται καὶ τὸ μονόπραχτο δραματάκι τοῦ μεγάλου Ψυχάρη «Ἡ Μούσα». Τὸ τεῦχος ἔχει μιὰ ὥραια ζωγραφιὰ τοῦ Γιάννη Βάσου, «"Ολη ἡ ζωή μου θάφτηκε δῶ» ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ "Οσκαρ Ούαλλντ «Παράκληση».

«Ἐλληνικὴ Ἐπιθεώρησις». Μάρτιος. "Έχει ἔνα ποίημα τοῦ Γνευτοῦ κ' ἔνα διήγημα τῆς κ. Ζωγράφου. "Ο κ. Γ. Χονδρογιάννης γράφει γιὰ τὴν ποιήτρια Μαρία Πολυδούρη. "Υπὸ τὸν τίτλον «Νεοέλληνες Λυρικοί» δυὸ σελίδες ἀφιερούνται στὸν διαπρεπῆ ποιητὴ Καρυωτάκη. Σ' αὐτές γράφουν οἱ κ. Δρακόπουλος, Καραντώνης, καὶ Μεσολογγίτης. Προτάσσεται ἔνα σκίτσο τοῦ ποιητῆ. "Ο κ. Δρακόπουλος («Ἡ ζωή του») μᾶς δίνει μερικὰ βιογραφικά τοῦ Καρυωτάκη. Γεννήθηκε στὴν Συκιά τῆς Κορινθίας τὸ 1896, σπούδασε νομικά, κ' ἔχρηματισε εἰσηγητής στὸ ὑπουργεῖο τῆς Προνοίας. "Ο τραγικός του θάνατος συνέβη τὸν Ιούλιο τοῦ 1928 (κατὰ παραδομὴν ἡ κατὰ τυπογραφικὸ σφάλμα γράφεται στὴν Ἐπιθεώρησι 1927). "Ο κ. Δρακόπουλος ἀναφέρει τὶς χρονολογίες ποὺ φάνηκαν οἱ ποιητικὲς συλλογὲς τοῦ Καρυωτάκη ἡ πρώτη τὸ 1919, ἡ δεύτερη τὸ 1921, καὶ ἡ τρίτη τὸ 1927. Σὲ διάφορα περιοδικά βρίσκεται πεζὴ ἐργασία τοῦ Καρυωτάκη. "Ο κ. Δρακόπουλος μᾶς λέγει γιὰ τὸν εὐγενῆ χαρακτῆρα τοῦ ποιητῆ. "Ο κ. Καραντώνης γράφει γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Καρυωτάκη. "Άλλὰ τὸ ἀρθρο του είναι προχειρογραμμένο καὶ ἀνιαρό. "Ο κ. Καραντώνης δὲν ἔχει χαρίσματα ὕφους. Μᾶς φαίνεται κιόλας ἀπρόσεκτος. Μιλεῖ, μὲς τὸ ἀρθρο του, γιὰ τὸν Καβάφη. "Αμφιβάλλουμε ἀν τὸν διάβασε μελετημένα, ἀφοῦ ἀ-

γνοεῖ !) τὸ πασίγνωστον, ὅτι ἔνα ἀπ' τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς ποίησης τοῦ Καβφη φη μέναι ή ἀποφυγὴ κάθε ρητορείας. Τὸν ὄνο μᾶζει « ἀρνητὴ τῆς ζωῆς » — μὲν θετικότητα ποὺ μᾶς διασκέδασε. « Υποθέτουμε δὲν θὰ φαντάζεται τὶ δύσκολο πρᾶγμα εἶναι δρισμὸς προκειμένου γιὰ τὸν Καβφη. Παίρνοντας τὸν κ. Καραντώνη ἀπλῶς ὡς ἀφορμὴ (μᾶς φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι στὸ ὑψος γιὰ περισσότερο) ἃς παρατηρήσουμε ὅτι αὐτὸ τὸ « ἀρνητῆς » δὲν κάμνει τὴν ἐντύπωσι βασισμένου πράγματος. Δὲν μᾶς γεμίζει τὸ μάτι. « Ελκύουμε τὴν προσοχὴ σὲ κάτι φράσεις τοῦ Καβφη. « Ἡ μέρα ποὺ ἀφέθηκε κ' ἐνδίδεις ». « τὴν ἐπικράτησί σου κύταξε πῶς ἀποκτᾶς ». « μὴ λείψεις ν' ἀναβάλλεις κάθε διμιλίαν ἢ δουλειά..... κ' εὐθὺς νὰ τὰ γνωρίσεις τὰ σοβαρὰ γραφόμενα ». « πλούσιος μὲ δσα κέρδισες στὸν δρόμο ». μὲ τόσα ποὺ ἔχει, πρὸς θεοῦ, ν' ἀρκεῖται ! ». Σὰν μιὰ φροντίδα γιὰ ἔξασφάλισι τῆς δράσης μοιάζουν. « Όσο γιὰ κάποιαν ἐπίδραση καβαφικὴ ἐπάνω στὸν Καρυωτάκη, μᾶς φαίνεται ὅτι είχε σημειωθεῖ αὐτὸ ἀλλοτε. « Ο κ. Β. Μεσολογγίτης μᾶς δίνει μερικές συγκινημένες γραμμὲς « Αὐτοκτονία Ποιητοῦ » — « Απὸ τοὺς στίχους του διέρρεεν ἡ χαρὰ κ' ἔμεναν μόνον οἱ κακές συμπτώσεις ποὺ ἀνταμώνουμε ἐδῶ κάτω συχνά. Συζυσσε μὲ τὴ δυστυχία ».

« *H « Ερευνα* . τοῦ Ιανουαρίου (ἐκδοτικὸς οίκος Α. Κασιγόνη) μᾶς δίδει μερικὲς χαριτωμένες σελίδες τοῦ Παύλου Νικβάνα. Μὲ πολλὴν εὐφυΐα γραμμένο τὸ « Προσωπικοὶ Λόγοι » — δπου βλέπουμε τὴν πρόθυμη ὑποταγὴ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ σὲ κάθε ἀστυνομικὴ διάταξη : ἀλλὰ καὶ τὸ τραβᾶ γιὰ νὰ ὑποτάσσεται διαρκῶς. Γι' αὐτὸ τοῦ κάθονται στὸ στομάχι οἱ παραβάτες ποὺ γράφουν στὰ παληά τους τὰ παπούτσια τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις... καὶ, σὰν ἔξυπνοι δινθρωποι, κάνουν τὸ κέφι τους. » Μὰ δταν τὴν πάθει κανένας ἀπ' αὐτοὺς γίνεται ἡ καρδιὰ τοῦ κ. Νικβάνα περιβόλι.

« *Νέοι Ανθρωποι* » Μάρτης 1930.

Είναι τὸ δεύτερο τεῦχος ποὺ ἐκδίδει τὸ νέο περιοδικό. Μὲ ἐνδιαφέρον παρακολούθαμε τὴν πορεία του. Στὴν ὑλὴ του βρίσκομε ἔνα δρόπο τοῦ Φιλήντα γιὰ γλωσσολογικὰ ζητήματα, ἐκεὶ ποὺ μιλᾶ. « Νὰ γράφονται μονολεξίς ». Θέλει νὰ συνηθίσουμε νὰ γράφομε « γιᾶλλους », « κιόλους », « κιό », « κη », « κοί ». « Ενα ποίημα τοῦ κ. Κώστα Θρακιώτη κι ἔνα διήγημα τοῦ κ. Β. Μεσολογγίτη.

« *Άτλαντις* ». Μάρτιος 1930. Διαβάζομε λίγα λόγια γιὰ τὶς ἐλληνικὲς ἐκδρομὲς ἀπτὴν Ἀμερικὴ ποὺ ὑὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὸν ἀμερικανικὸ ἔλληνισμὸ στὶς ἑορτὲς τῆς ἐθνικῆς ἑκατονταετηρίδος — « Αρθρα : « Αἱ ἐνδυμασίαι τῶν ἔλληνῶν πρὸ 100 ἑτῶν », « Μυστρᾶς », « Μιὰ σελίδα ἀπὸ τὴν Ιστορία τοῦ Μεσολογγίου ». — Ποιήματα : Παλαμᾶ, Δροσίνη.

« *Μουσικὰ Χρονικά* ». Ιανουάριος 1930

Μὲ συνεργασία Λαυράγκα, Στρέζεμαν, Λάσκαρη, Ρώτα. Δημοσιεύνεται μιὰ μελωδία τοῦ Γεωργίου Λαμπελέτ.

« *Libre* » Φεβρουάριος - Μάρτιος, Montpellier. Κρίνονται διάφορα βιβλία - ποίηση (ποιήματα τοῦ Κυριακῆ καὶ ἀλλων), μυθιστόρημα (ἔργα τοῦ M. Νικολαΐδη, τοῦ Τερζάκη), θέατρο (ἔργα τοῦ Μπουφίδη, τοῦ Γιοφύλλη).

« *Έργαιστής* ». Μηνιαῖο περιοδικό Τὸ πρῶτο του τεῦχος ἔχει τὴν ἡμερομηνία 25 Μαρτίου ἀρχίζει μὲ συγκινημένα λόγια τῆς

σύνταξης του περιοδικοῦ γιὰ τὰ «'Έκατὸ χρόνια». "Επειτα ἔχει ἔνα ἄρθρο τοῦ Καθηγητῆ Π. Καρολίδη 'Επὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι». 'Απὸ τὰ ἄλλα ἄρθρα — •Περὶ ἐλευθέρας Ζώνης Λιμένων» (Θ. Ματαράγκα), «'Η Στέγη τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἔξελίζει τῆς» (Α. Σαραντία)

Journal des Hellènes. Παρίσι. — Μὲ πολλὲς εἰδήσεις ἀποβλέπουσες τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Γαλλίας καὶ ἐπίκαιρες εἰκόνες. Στὸ φύλλο τῆς 23 Μαρτίου, μιὰ ἀνταπόκριση ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια τοῦ κ. I. Χριστοδούλου σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίσκεψη στὴν Αἴγυπτο τοῦ κ. Μιχαλακόπουλου.

«*Πανόραμα*». 'Αλεξάνδρεια-Κάϊρο. Λάβαμε τὸ τεῦχος τοῦ 'Ιανουαρίου καὶ τὸ Πανηγυρικὸ τεῦχος Φεβρουαρίου Μαρτίου μὲ ὡραία εἰκονογράφηση (πολλὲς φωτογραφίες σχετικὲς μὲ τὶς Δελφικὲς 'Εορτές) καὶ ἐνδιαφέρουσα ὥλη ἔχει καὶ συνεργασία τοῦ κ. Μ. Βαϊάνου.

Λάβαμε ἀπτὴ Χίο ἔνα μαθητικὸ δεκαπενθήμερο περιοδικὸ «*Νεότη*». Τὰ φυλλάδια εἶναι ὁχτὼ σελίδων. Εἶναι μιὰ συμπαθητικὴ ἐκδήλωση. Οἱ συνεργάτες του μαθητὲς καὶ μαθήτριες τοῦ Γυμνασίου.

CINÉGRAPHE JOURNAL. Χώρια ἀπ' τὶς εἰδήσεις του γιὰ τὸ θέατρο, γιὰ τὸν κινηματόγραφο, γιὰ τὶς συναυλίες τὸ ἑβδομαδιαῖο αὐτὸ περιοδικὸ ἔχει καὶ στῆλες φιλολογικὲς πολὺ καλές: γιὰ τὴν ἑκατονταετηρίδ., τοῦ Ἑαυτούστοῦ ἔργου τοῦ Ούγκω «Ἐργάνι», μιὰ ὥρα μὲ τὸν Ντεκομπρᾶ, μιὰ πρεμιέρα τοῦ Musset. 'Ο κ. Eloy Trouvère ἔχει ἔνα ἄρθρο «Impressions de Ramleh».

«*La Semaine Egyptienne*». 15 Μαρτίου 1930. "Ενα διήγημα τῆς Yvonne Laeufel, ἔνα ἄρθρο τοῦ καθηγητῆ Αμπέλ γιὰ τὴν Αἴγυπτιακὴ τῆς ἀραβικῆς ἐποχῆς.

«*Αλήθεια*. Λεμεσός. — Μὲ πολλὲς ἐνδιαφέρουσες εἰδήσεις καὶ περιγραφὲς γιὰ τὸν ἰορτασμὸ τῆς ἐθνικῆς ἑκατονταετηρίδας στὴν Κύπρο.

«*Αἰθιωπικὸς Κόσμος*». 'Αδδίς Αμπέμπα, Σ' ἔνα ἀπτὰ φύλλα τῆς καλῆς ἐφημερίδας τῶν 'Ελλήνων τῆς 'Αβησσυνίας διαβάσαμε περιγραφὴ τῆς ἐπίσκεψης τοῦ Κόπτη Πατριάρχη στὴν 'Αβησσυνία. "Ενας ἀπτοὺς κόπτες ἀρχιερεῖς ποεῦ τὸν συνοδέψανε, ὁ Μητροπολίτης Γκίργκας, σπουδασε στὴν Αθήνα· εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Ριζαρδίου Σχολῆς.

Néa Ήχώ. 'Η καλὴ ἐφημερίδα τοῦ Πόρτ - Σαΐτ στὸ φύλλο τῆς 22 Μαρτίου γράφει γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ Μεγάλου Ινδοῦ ποιητῆ Rabindranath Tagore ἀπ' τὸ Πόρτ - Σαΐτ. 'Ο Tagore πήγαινε στὴν Αγγλία γιὰ νὰ κάνει διαλέξεις στὰ Πανεπιστήμια Cambridge καὶ Οξφόρδης. Στὸ βαπόρι ἐπισκέφτηκαν τὸν ποιητὴ ὁ κ. Σκουφόπουλος καὶ ὁ συιεργάτης μας κ. Π. Πετρίδης.

«*Η Καμπάνα*. — Σατυρικὴ ἐφημερίδα Πατρῶν.